

Åbo konstmuseum basar just nu över den största utställningen av Gunnel Wåhlstrands verk utanför Sverige.

FOTO: MIKAEL OLSSON

Gunnel Wåhlstrands fridfulla minnen är en påminnelse

Recension
Konstutställning

"Nu är det klart. Nu rör du den inte." Vilka befriande ord.

Det är helt klart en strand i Skandinavien trots att tavlan är svartvit. Vågorna skummar sådär macchiato. Sanden är slät och ändå kompakt. Det ligger ett släp med tång som havet trasslat ihop. Bredvid tavlan står ordet "Sandstranden" och under titeln de evigt återkommande "Tusch på papper".

Det här en av **Gunnel Wåhlstrands** fotorealistiska mål-

ningar som för tillfället syns till på Åbo konstmuseum. Inredningsmässigt är det en hit. Det är nånting över museets avskalade "boujie" arkitektur som matchar produktionen hos den svenska konstvärldens *darling*.

Man känner vikten av ett mänskligt hantverk, något riks-svenska recensenter gärna påpekar då de tar sig an Wåhlstrands målningar.

En orsak till detta är att motiven är tagna ur familjens fotoalbum. Det finns skäl att påpeka det sublima intrycket av Wåhlstrands tusch doppad i vatten. Det gör

det till mer än ett AI-hittepå.

Det är första gången Wåhlstrands boomeridyll får en separat utställning i Finland. Konstmuseet har faktiskt lyckats få till stånd den största utställningen av Wåhlstrands verk nånsin utanför Sverige. Både coolt och intressant, med tanke på Sverige-bilden som presenteras.

Vi talar enbart om vita människor i miljöer som tagna ur danska *Badhotellet*. Till och med titlarna påminner om en tid före sriracha då allting var "Skrivbord" och "Kvällsdisk".

Självklart är all denna kritik irrelevant. Det är trots allt frå-

Det är första gången Wåhlstrands boomeridyll får en separat utställning i Finland. Konstmuseet har faktiskt lyckats få till stånd den största utställningen av Wåhlstrands verk nånsin utanför Sverige.

gan om utdrag ur ett släktalbum, lite anakronism hör till. Men det känns lätt världsfrånvänt.

Det blir bara värre då man ser Wåhlstrands arbetsprocess. I en av videosnuttarna där man får följa med Wåhlstrand, sitter konstnären på golvet i sin ateljé och stirrar tomt framför sig. Var är telefonen? Var är hennes uppmärksamhetsbrist och Tiktok-inducerade *brain rot*?

Wåhlstrand är tidsresenär på fler sätt än ett. Jag anar motståndspotential.

Förutom sin obefintliga telefon har konstnären ytterligare ett samtidsmässigt apart drag. Hon är inte suverän, utan är tvungen att ty sig till sin partner **Jenna**

Vågen, 2015.

FOTO: GUNNEL WÄHLSTRAND

Skrivbordet, 2004.

FOTO: GUNNEL WÄHLSTRAND

Konst
Gunnel Wählstrand
Åbo konstmuseum
6.6-14.9.2025.

som säger "Nu är det klart. Nu rör du den inte." – en fras Wählstrand beskriver som en befrielse. Rent av en välsignelse.

Det är så hoppfullt avdramatiserat att jag nästan vill tro att allting inte är en kamp om uppmärksamhet med syftet att strö aska och glitter över sig själv.

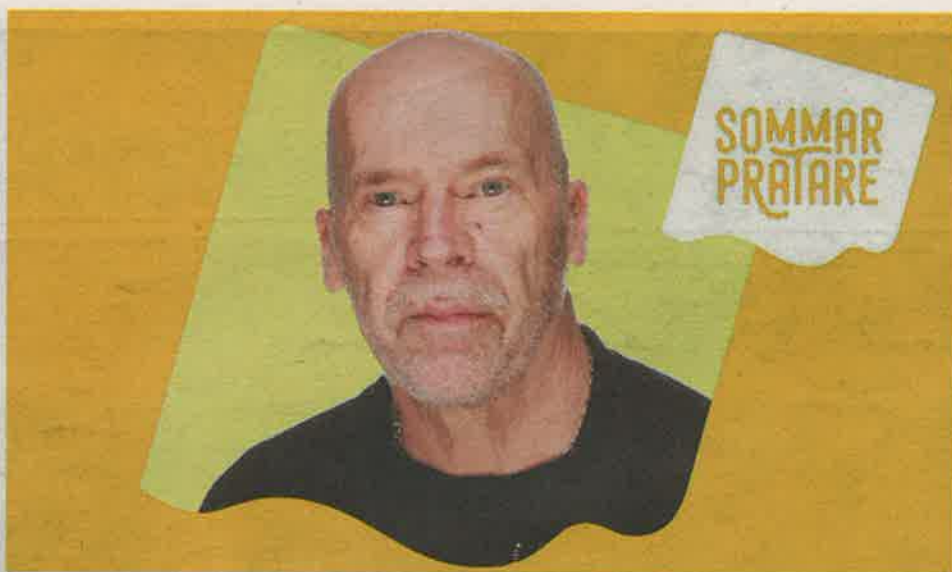
Hur många varianter av Yanis Varoufakis "Vi har förlorat, vi

kommer inte att vinna under min livstid." stöter man inte på? Mitt i allt följer man med. Säger, inför sig själv och dem man älskar att världen är si, människan är så och därmed har alla tagit ett steg närmare fascismen.

Det är synd för läget är inte låst. Wählstrands intresse för sina egna fridfulla minnen påminner om att det finns saker som kan motivera fredsarbetet som för tillfället lyser med sin frånvaro.

"Nu är det klart. Nu rör du den inte." Ord som innebär att havsvågorna sköljer över tången.

Adrian Perera

Robert Åsbacka skapar en befriande skön stämning i sitt sommarprat om kärlekar och böcker som aldrig blev av.
FOTO: SVENSKA YLE

Robert Åsbacka är ingen Don Juan

Recension
Radio

Med författarens finess ägnar Robert Åsbacka sitt sommarprat åt att väva samman kvinnornas inflytande över sitt liv med de böcker han inte skrev.

Författaren Robert Åsbacka har titeln på sina oskrivna memoarer klar för sig: "Tjejer från vaggan till graven".

Den (fiktiva) titeln målar upp bilden av ett liv fyllt av kvinnor, älskarinnor, förtjusningar, sex och sorglösa relationer.

I sitt sommarprat avslöjar Åsbacka utan omsvep att ingen bild kunde vara mer missvisande: strängt taget har han haft två kärleksförhållanden varav det ena fortfarande pågår, på sitt 33:e år.

Däremot gör hans prat det klart för lyssnaren hur avgörande roll kvinnorna spelar i hans liv.

Litteraturkritikern Freja Rudels skrev i sin recension av Peter Sandströms roman *Den stora blondinens sista sommar* om släktskapet mellan kvinnorna i Sandströms och författarkollegerna Henrik Janssons

Yles Sommarpratare
22.7: Robert Åsbacka

Stil: Eftertänksamt berättande i lugnt tempo.

Musik: Melankoliskt blues&countryballad-stuk, endast kvinnliga sångare.

Innehåll: Nedslag i minnen av kärlekar och romaner som aldrig blev av – och deras betydelser för författarskapet.

och Robert Åsbackas produktion: om deras överlägsenhet i förhållande till mansrollens mer emotionella underläge, lejonhonor vid vars fötter det tycks nästan lite för bekvämt att lägga sig.

Någon tjejtjusare från vaggan till graven är han inte, Robert Åsbacka, däremot har han behövt kvinnor för både innehåll och utförande i sitt författaryrke. Namedroppingen av mentorerna är en hyllning till en banbrytande generation österbottenska, kvinnliga författare. I sommarpratet dominerar kvinnorna också musikalet: enbart kvinnliga röster.

Utan kvinnor ingen konst.

Det är befriande att lyssna till hans sommarprat: inga livsvisdo-

mar skrivs en på näsan – trots att den prisbelönt Åsbacka i en ålder av 64 år med säkerhet har en del trovärdigt i rockärmen. Dessutom aktar han sig noggrant för att antyda den minsta livsframgång (det skulle i så fall vara kärleksförhållandet som varat i 33 år).

Det genomgående temat kretsar istället kring sådant som inte blev av. Oskrivna romaner till exempel.

Det är skönt att vistas i en sådan stämning i 56 minuter. Framåt-rörelsen byggs av spänningen kring hur de löst placerade trådarna ska knytas samman. För lösningen är odramatisk, skissartad – likt ett havererat projekt. "Inte för att jag är någon expert" säger Åsbacka och besparar oss de djupa insikterna sprungna ur livskriser eller hårt arbete.

Det händer inte så mycket i mitt liv omtalar han utan att kokettera, "och inte i mina böcker heller". Däremot blir det som man ägnar tillräcklig uppmärksamhet intressant.

Den som lyssnar till Robert Åsbackas sommarprat belönas för det.

Pia Heikkilä
pia.heikkila@hbl.fi

Ellen DeGeneres: Jag flyttade på grund av Trump

Europa

Den amerikanska tv-stjärnan Ellen DeGeneres har gjort sitt första offentliga framträdande sedan hon flyttade till Storbritannien och säger att hon bestämde sig för att bosätta sig i England dagen efter att Donald Trump omvaldes till USA:s president.

Komikern och programledaren berättade vid ett scensamtal på Everyman Theatre i Cheltenham att livet "helt enkelt är bättre" i Storbritannien, skriver BBC.

Ellen DeGeneres var i 30 år ett av de största namnen på amerikansk tv. Efter att hennes prat-

Ellen DeGeneres stannar i Storbritannien så länge Trump är president i USA. Arkivbild.

FOTO: CHRIS PIZZELLO/TT-AP

show lades ner åkte hon på en sista stand-up-turné i USA 2024 och köpte sedan ett hus i Cotswolds. DeGeneres och hustrun Portia de Rossi hade ursprungligen planerat att tillbringa tre eller fyra må-

nader om året i Storbritannien.

– Vi kom hit dagen före valet och vaknade upp till massor av sms från våra vänner med gråtande emojis, berättar hon.

– Då sade vi: "Vi stannar här".

En annan komiker och skådespelare som också lämnat USA efter maktskiftet är den högljudda Trump-kritikern Rosie O'Donnell, som tidigare i år flyttade till Irland med sin familj. Nu hotar presidenten att dra in hennes amerikanska medborgarskap.

"Hon är ett hot mot mänskligheten, och borde stanna i det underbara landet Irland, om de vill ha henne", skriver Donald Trump på Truth Social. (TT)